Tomi Tiiro
LL, erikoistuva lääkäri
Anestesiologia ja tehohoito, Helsingin yliopisto
HUS, Leikkaus- ja tehohoitokeskus
tomi.tiiro@hus.fi

ERIKOISTUVAN ELÄMÄÄ

Fresco Discendi Anesthesiologiae

Maaliskuussa 2020 astelin sisään suureen huoneeseen. Sinne päästäkseni olin jo vieraillut sen reunahuoneissa lyhyen aikaa. Tämä huone oli kuitenkin oleva päämääräni: koti, johon asettua, vaikka se lähes täysin ennalta tuntematon olikin.

Pian huomasin olevani keskellä suurta taideteosta. Huoneen seinät ja katto olivat yhtä jättimäistä freskoa kuin Sikstuksen kappelissa konsanaan. Fresko näytti sisältävän useita omia kokonaisuuksiaan, mutta kaikki nämä olivat kuitenkin aina jollain kauniilla tavalla yhteyksissä toisiinsa – limittäin, kerroksittain, jatkumona, et cetera.

Mutta kaikki nuo kokonaisuudet olivat etenkin yksityiskohdiltaan täysin tunnistamattomia, sameita ja epäselviä. Ikään kuin maali olisi levinnyt tai teos olisi blurrautunut. Vain yksittäisiä tuttuja objekteja pystyin tunnistamaan. Uteliaan varovaisesti tarkkailemalla ja sitten hennosti pintaa pyyhkäisten huomasin, että suttuisuus olikin vain kalvomainen kerros, jonka alta alkoi paljastua itse maalaus. Se näytti kertovan ja opettavan kuvillaan. Se tarjosi tietoa, kuiskutellen houkutteli pyyhkimään lisää tuota sumeaa kalvoa pois ja selvittämään sen yksityiskohtaisimmatkin salaisuutensa.

Pian huomasin olevani keskellä suurta taideteosta.

Kuvat alkoivat nopeasti hahmottua paremmin, suurten kokonaisuuksien sameus hälvetä ja ensimmäiset teräväpiirteiset yksityiskohdat selkiytyä kerros kerrokselta ja vaihe vaiheelta. Ensi viikkoina työ eteni jopa uuvuttavan nopeasti ja sykäyksittäin, kuukausien ja vuosien saatossa hitaammin ja tasaisemmin. Joskus jokin arvoituksellinen seikka on vaatinut enemmän aikaa. Välillä taas olen joutunut palamaan sellaiseen freskon nyanssiin, jonka olin jo luullut selvittäneeni. Silloin tällöin on pitänyt puhaltaa orastava pölykerroskin pois.

Työvälineinä mukana on kulkenut into, motivaatio, uteliaisuus, heittäytyminen, mutta ajoittain myös jännitys, paine, kiire ja virheistäkin oppiminen. Jälkimmäiset ovat kankeita ja raskaita käsitellä, mutta käsien rakkojen parannuttua ja ihon parkkiinnuttua onkin ollut luonnollisempaa tarttua ensin mainittuihin.

Freskon salaisuuksia ei ole tarvinnut selvittää yksin. Mahdollista se ei edes olisi sillä teos kärsisi ja sen harmonia rikkoutuisi säröille, mikäli sitä yrittäisi vain yksinään käsitellä. Onkin ollut ilo oppia kymmeniltä sellaisilta kollegoilta, jotka ovat huomattavasti pidemmällä oman freskonsa kanssa. Heidän kanssaan omaani on työstetty yhdessä, alussa ihan kädestä pitäen, sitten etäämmältä ohjaten. Välissä taas olemme tarkastelleet jotain freskon kokonaisuutta eri perspektiivistä. Usein freskosta on paljastunut uusi piilossa ollut yksityiskohta. Hienoja oppimisen ja oivaltamisen kokemuksia, kiitos niistä!

Näinä vuosina valtava määrä sameaa kalvoa on poistunut freskon päältä ja blurrattu kuva selkiytynyt ja juuri nyt minun freskoni on lähestymässä merkittävää etappia. Sen suuret kokonaisuudet ovat näkyvillä ja samalla käsillä on hetki, jolloin minulla on enemmän vapautta valita, mitä maalauksen osaa työstäisin ja mistä oppisin lisää. Toki samalla mukana tulee myös vastuuta siitä, että sameita alueita poistuu jatkossakin. Toisaalta pitää olla myös hereillä, kun taiteilijat käyvät maalaamassa lisää tietoa kuviin.

Mutta alea iacta est. Ilolla ja nöyryydellä eteenpäin, sillä on hienoa elää tässä huoneessa, seisoa sen keskellä ja nauttia teoksesta Fresco Discendi Anesthesiologiae - Fresko anestesiologian oppimisesta - jatkossakin. ■